

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
22 У. 4501/18
19.07.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Весне Даниловић, председника већа, Елене Петровић и Весне Иконић, чланова већа, са судским саветником Јеленом Деспотовић, као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Зорица Тршић, адвокат из Смедерева, Улица железничка број 22, против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекције фонда Београд, Улица др. Александра Костића број 9, ради поништаја решења број: 01-02/182.6.4 1636/18 од 22.02.2018. године, у предмету пензијском, у нејавној седници већа одржаној дана 19.07.2022. године донео је

ПРЕСУДУ

I Тужба СЕ УВАЖАВА, ПОНИШТАВА решење Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекције фонда Београд број 01-02/182.6.4 1636/18 од 22.02.2018. године и предмет **ВРАЋА** надлежном органу на поновно одлучивање.

II ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекција фонда Београд, Улица др. Александра Костића број 9, да тужиоцу АА из ..., надокнади трошкове управног спора у износу од 16.500,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Оспореним решењем, одбијена је жалба тужиоца изјављена против решења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала Смедерево, број: 182.7-1 720/17 од 13.12.2017. године. Наведеним првостепеним решењем је у тачки првој диспозитива одређено да се тужиоцу обуставља исплата инвалидске пензије од 01.01.2018. године, одређена решењем број 53458 од 21.07.2003. године и решењем број 53458 од 11.12.2003. године. Тачком другом диспозитива наведеног решења одређено је да ће се питање више исплаћених износа расправити по чл. 208. и 209. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, док је тачком трећом одређено да жалба не одлаже извршење решења.

У тужби, поднетој овом суду дана 17.03.2018. године, преко пуномоћника,

тужилац оспорава законитост решења туженог органа из законом прописаних разлога. Наводи да оспорени акт побија због повреде члана 39. став 3. Закона о општем управном поступку јер није правилно означено лице које доноси решење. Такође сматра да је ово супротно члану 39. став 2. истог закона јер се јасно и недвосмислено из увода оспореног решења закључују да решење није донето од овлашћеног службеног лица у смислу наведене законске одредбе, с обзиром да тужени орган актом о систематизацији није предвидео радно место сходно члану 39. став 2. Закона о општем управном поступку. Сматра да како је за решавање о правима надлежна Дирекција фонда, која преноси овлашћење на руководиоца Сектора за остваривање права, то се предметно овлашћење не може даље преносити, с обзиром да службено лице није одређено нити је орган на погодан начин објавио која су службена лица овлашћена за одлучивање у управним стварима, а која за предузимање радњи у поступку пре доношења решења, како је то прописано чланом 39. став 4. Закона о општем управном поступку. Ово посебно истиче из разлога што се у решењу појављују два службена лица од којих једно води поступак, а друго доноси решење, а ниједно од та два лица не испуњава услове прописане Законом о општем управном поступку, па сматра да решење с обзиром да је донето од стране неовлашћеног службеног лица ваља поништити. Указује да је тужиоцу право на инвалидску пензију признато на основу члана 39. Закона о основама пензијског и инвалидског осигурања ("Служени гласник СРЈ", бр. 30/96), те би утврђивање промена у стању инвалидности по члану 96. став 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, који је сада на снази, значило увођење ретроактивног важења закона, што представља повреду принципа забране ретроактивног важења закона, као основног принципа правне државе. Наводи да је тужилац ово право остварио на основу губитка радне способности за обављање свог посла, а не на основу потпуног губитка радне способности, како је то регулисано Законом о пензијском и инвалидском осигурању који је на снази у време доношења оспореног решења. Указује да је правноснажно решење о признавању права донето на основу налаза органа вештачења, који налаз представља пуноважан правни основ решења о праву на инвалидску пензију. Сматра да како је овај налаз донет на основу утврђеног чињеничног стања, то се на основу истог чињеничног стања не може доносити другачија оцена о радној способности. Истиче да решењем о обустави пензије, тужени није одлучио о судбини правоснажног решења, те је исто и даље на правној снази, што значи да и даље производи правно дејство, то је обустављање исплате пензије директно у супротности правноснажном решењу, као и члану 218. став 1. и члану 290. став 2. Закона о пензијском и инвалидском осигурању. Посебно указује да тужени у образложењу свог решења наводи да се поступак по службеној дужности може покренути увек када се утврди или сазна да с обзиром на постојеће чињенично стање, треба покренути поступак ради заштите јавног интереса, али не прецизира којим прописом је утврђен јавни интерес за укидање права на инвалидску пензију, утврђено правноснажним решењем, нити на који начин је тужени утврдио и сазнао да конкретно код тужиоца с обзиром на постојеће чињенично стање треба покренути поступак ради заштите јавног интереса. Наводи да се тужени позива на члан 114. Закона о општем управном поступку, који се односи на изостанак странке са усмене расправе па остаје нејасно у ком контексту то треба разумети обзиром да се ради о конкретном и правноснажном решењу тужиоца. Посебно указује да тужени, као аргумент за незаконито поступање, пружа своје тумачење члана 96. Закона и утврђује да је према наведеном тумачењу органима фонда омогућено да тај поступак спроведу у случајевима када постоји сумња да је дошло до промене у стању инвалидности која утиче на

остварено право, иако корисник није поднео захтев за утврђивање промена. Наводи се да тужени не образлаже на основу ког члана Закона о пензијском и инвалидском осигурању се утврђује основ и сумња у конкретном случају јер ако се туженом дозволи овакво искључивање, утврђивање промене неће постојати само код корисника пензије који умру. Истиче да је чињенично стање утврђено правоснажним решењем и другачији правни закључак или оцена истих доказа на другачији начин од оног у окончаном правном поступку не може бити разлог за обуставу исплате одређене правноснажним решењем, те закључују да на основу медицинске документације која се чува код туженог, орган вештачења не може да донесе другачију оцену од оцене која је послужила као пуноважан основ за доношење правноснажног решења. Сматра да је тужени поступао супротно Закону о пензијском и инвалидском осигурању, Уставу Републике Србије, члану 1. Протокола број 1. уз Конвенцију о људским правима и основним слободама, као и супротно пресудама Управног суда. Предлаже да суд тужбу уважи и поништи оспорено решење као и да обавезе тужени орган да тужиоцу надокнади трошкове управног спора у износу од 16.500,00 динара на име састава тужбе у року од 15 дана од пријема пресуде под претњом принудног извршења.

У одговору на тужбу тужени орган је остао у свему при разлозима датим у образложењу оспореног решења, те је предложио да суд тужбу одбије.

Решавајући овај управни спор без одржавања усмене расправе, сагласно одредби члана 33. став 2. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09), будући да је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања и испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, у складу са одредбама члана 41. став 1. истог закона, Управни суд је, оценом навода тужбе, одговора на тужбу и списка предмета ове управне ствари, нашао да је тужба основана.

Из списка предмета и образложења оспореног решења произлази да је у извршењу решења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекције фонда број: 01-02/182.6.4 7447/16 од 15.08.2016. године а у поступку покренутом по службеној дужности у смислу члана 96. став 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, утврђено следеће: да је именованом решењем Фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Филијале Смедерево бр. 53458 од 21.07.2003. године признато право на инвалидску пензију и решењем бр. 53458 од 11.12.2003. године одређена исплата инвалидске пензије почев од 22.08.2003. године, да је дана 13.10.2016. године и 02.11.2017. године, тужилац позван да се јави на преглед у циљу утврђивања промена у стању инвалидности, али се позиву није одазвао (доказ: доставница бр. 53458 од 13.10.2016. године и 53458 од 02.11.2007. године), па се од 01.01.2018. године обуставља исплата инвалидске пензије према члану 122. Закона о пензијском и инвалидском осигурању Републике Србије, те је у складу са овим чланом одлучено као у диспозитиву. Против првостепеног решења тужилац је изјавио жалбу чије наводе је поновио и у тужби. У спроведеном другостепеном поступку тужени орган је нашао да се одредба члана 122. Закона о пензијском и инвалидском осигурању односи на кориснике пензије који се без оправданих разлога у одређеном року не одазову позиву за преглед ради поновног утврђивања стања инвалидности, у случају прописаним одредбом члана 96. закона која се односи на кориснике пензије код којих се у поступку по службеној дужности цене промене

у стању инвалидности, а прелазним и завршним одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању није прописано ограничење у погледу примене одредбе члана 96. Закона о пензијском и инвалидском осигурању. У том смислу првостепени орган може обуставити пензију у смислу члана 122. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, с обзиром да се овај члан односи на кориснике права на које се односи члан 218. истог закона. Према упућеним позивима Дирекције фонда, Сектора за медицинско вештачење, за поновну оцену радне способности, бр. 53458 именован је позван да се јави на преглед дана 09.11.2016. године који је упућен на адресу пуномоћника тужиоца, међутим исти је враћен, као и позив бр. 53458 од 02.11.2017. године који је пуномоћнику уредно достављен, а што се доказује доставницом бр. 53458 од 02.11.2017. године на који се именовани није одазвао. Неосновано се тужилац позива на одредбу члана 240. став 2. Закона из разлога јер је наведена одредба престала да важи 09.04.2008. године, што значи да су тада по службеној дужности не преиспитују налази и мишљења органа вештачења. Приликом преиспитивања налаза и мишљења органа вештачења по члану 240. став 2. закона, цени се да ли је у време доношења налаза и утврђивања права на пензију, постојала инвалидност или није и право престаје са даном када је први пут утврђено. Код утврђивања промена у стању инвалидности по члану 96. став 1. закона, цени се да ли је у току коришћења права дошло до промена у здравственом стању које су од утицаја на даље коришћење права на инвалидску пензију и уколико је дошло до побољшавања здравственог стања право на инвалидску пензију престаје од првог дана наредног месеца по доношењу првостепеног решења. У складу са изнетим, као и чињеници да првостепеним решењем није повређен закон на штету тужиоца, тужени орган је донео одлуку као у диспозитиву решења у складу са чланом 230. став 1. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 33/97 и 31/01 и "Службени гласник РС", бр. 30/10).

Одредбом члана 96. став 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС”, бр. 34/03), прописано је да се промене у стању инвалидности које су од утицаја на право на инвалидску пензију признату правоснажним решењем, утврђују у поступку покренутом на захтев осигураника, односно по службеној дужности.

Одредбом члана 96. став 2. истог закона прописано је да фонд одређује обавезан контролни преглед корисника права, најкасније у року од 3 године од дана утврђивања инвалидности, осим у случајевима предвиђеним општим актом фонда.

Код оваквог чињеничног и правног стања ствари, Управни суд налази да је оспорено решење донето уз повреду закона на штету тужиоца. Ово стога што из списка туженог, достављених уз одговор на тужбу, произлази да је тужиоцу решењем од 23.07.2003. године, утврђен губитак радне способности као последица болести од 04.12.2002. године и утврђено право на инвалидску пензију од 04.12.2002. године, а решењем од 11.12.2003. године одређена је исплата инвалидске пензије утврђене решењем од 23.07.2003. године, почев од 04.12.2002. године. Оба решења су донета на основу Закона о основама пензијског и инвалидског осигурања ("Службени лист СРЈ", бр. 30/96, 58/98, 70/2001, 3/2002, 39/2002) и Закона о пензијском и инвалидском осигурању ("Службени гласник РС", бр. 34/2003). Такође, у списима је и налаз, оцена и мишљење првостепеног органа вештачења бр. 2951 од 04.12.2002. године, у коме је наведено да од 04.12.2002. године, код тужиоца постоји губитак радне способности и да је тужилац потпуно и трајно неспособан за обављање посла оператера на траци, и да се преквалификацијом или доквалификацијом не може оспособити за други

одговарајући посао са пуним радним временом, као и да контролни преглед није потребан. Имајући наведено у виду, по налажењу Управног суда, не може се прихватити као правилно закључивање туженог да је правилно одлучено ожалбеним решењем, јер разлози који су дати у образложењу оспореног решења не произлазе из списка предмета и не упућују на одлуку каква је дата у диспозитиву, чиме су повређена правила поступка прописана чланом 199. став 2. Закона о општем управном поступку.

У поновном поступку тужени орган је дужан да отклони учињену повреду правила поступка на коју му је указано овом пресудом и донесе ново на закону засновано решење, при чему ће имати у виду правно схватање и примедбе суда у погледу поступка којима је везан у смислу члана 69. став 2. закона о управним споровима. Такође ће преиспитати основаност покретања поступка у циљу утврђивања промена у стању инвалидности у конкретном случају, имајући у виду цитирану одредбу члана 96. став 2. Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС”, бр. 34/03).

Са наведених разлога, Управни суд је, на основу члана 42. став 1. Закона о управним споровима („Службени гласник РС” број 111/09), одлучио као у ставу првом диспозитива пресуде.

Имајући у виду донету одлуку, суд је оценио да је основан захтев тужиоца за накнаду трошкова управног спора, те је тужиоцу досудио за састав тужбе од стране адвоката износ од 16.500,00 динара, сагласно Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС” бр. („Сл. гласник РС” бр. 121/12, 99/20 и 37/21), па је одлучио као у ставу другом диспозитива пресуде, применом одредаб чл. 153. и 154. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 72/11, 49/13- одлука УС, 74/13-одлука УС, 55/14 ,87/18 и 18/20), која се у управном спору сходно примењује на основу одредбе члана 74. Закона о управним споровима.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
Дана 19.07.2022. године, 22 У 4501/2018

Записничар
Јелена Деспотовић, с.р.

Председник већа-судија
Весна Даниловић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

МК